

Rocca al Mare Kool

VALIKAINED
2020/2021

Hea Rocca al Mare kooli gümnasist!

Sinu käes on 2020/21. õppeaasta valikainete kursuste loetelu koos ainete sisu lühitutvustustega. Kümnendasse klassi astudes kujundad ise oma unikaalse õppekava, leides endale huvitavad ja sobivad õppekursused kooli pakutavate rohkete võimaluste seast.

Ainete seas on nii neid, mis avardavad humanitaarset maailmapilti, kui ka neid, mis võimaldavad rohkem süüvida tehnoloogiasse. On ka täiendavaid võõrkeeli ning mitmesuguseid üldist silmaringi laiendavaid ja kaunite kunstide kursusi. Valikaineid õpetavad nii Rocca al Mare oma õpetajad kui ka eri elualade asjatundjad väljastpoolt kooli.

Rocca al Mare Kooli valikainete kursuste süsteem:

Reeglina läbitakse iga 35-tunnine valikainekursus kahe perioodi jooksul. Mõned kursused toimuvad tunniplaanivälistel aegadel kas hommikul, õhtul või nädalavahetustel, täpse toimumisaja annab teada aineõpetaja. **Ühe õppeaastaga jõuad läbida kaks** valikaine kursust, **kolme aastaga kuus kursust**. Ained ei tohi korduda.

Valikute vormistamiseks saadetakse Sulle link elektroonilise ankeedi juurde. Seal tuleb reastada 10. klassis 6 valikut, 11. klassis 5 ja 12. klassis 4 valikut: esimesena enim soovitud aine ja viimasena kursus, mida pead enda jaoks vähem oluliseks.

Valikkursused toimuvad klasside vahel moodustatud õpperühmades. Individuaalsete õppekavade rakendamise kohta teeb erietsuse pedagoogiline nõukogu.

Lisaks RaM Kooli pakutavatele õppeainetele võid eelneval kokkuleppel kooliosa juhatajaga valida mõne kursuse ka kõrgkooli või muu allpool loetletud õppeasutuse juures (riigieksamite ettevalmistuskursused selleks ei sobi, iga kursusega saab asendada ühe aine). Hinde valitud kursuse eest saad sel juhul kursuse läbimist kinnitava tunnistuse koopia alusel. Kolme õppeaasta peale kokku on Sul võimalik väljastpoolt kooli võtta kuni kaks valikainekursust, millest kummagi maht on vähemalt 35 akadeemilist tundi.

Vali targalt, Sinu õppekava võib suures osas määrata Su tuleviku!

Õppeasutused, kus eelneval kokkuleppel kooliosa juhatajaga võid kursusi läbida, on järgmised:

- Tallinna Tehnikaülikooli tehnoloogiakool
- Tartu Ülikooli teaduskool
- Tallinna Ülikooli õpilasakadeemia
- Tallinna Ülikooli keeltekeskus
- Eesti Kunstiakadeemia
- Tallinna Saksa Kultuuriinstituut / Goethe Instituut
- Puškini Instituut
- Prantsuse Kultuurikeskus
- Vanalinn Hariduskolleeegiumi võõrkeelekursused

SISUKORD

TEHNOLOOGIA	6
MEHHATROONIKA JA ROBOOTIKA	6
INFORMAATIKA JA KÜBERTURVALISUS	7
PROGRAMMEERIMISE ALUSED	8
VEEBIDISAIN	9
RÕIVADISAIN	10
TOITUMISÕPETUSE PÕHITÕED	11
LOODUS- JA REAALAINED	12
SISSEJUHATUS MEDITSIINI JA ESMAABI	12
MAJANDUSMATEMAATIKA	13
HUMANITAARAINED JA KAUNID KUNSTID	14
SELTSKONNATANTS GÜMNASISTIDELE	14
VÕIMLEMISPIDU „ÕNNELAEGAS“	15
PRAKTIKAPÕHINE FOTOGRAAFIA	16
VIDEOÕPE	17
ELEKTRONILISE MUUSIKA LOOMING	18
AKORDISAADE UKULELEL JA KITARRIL	19
KERAAMIKA ALGAJATELE	20
KERAAMIKA EDASIJÕUDNUDTELE	21
VISUAALKULTUUR	22
LOOVUS JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS	23
SOTSIAALAINED JA MAJANDUS	24
TALLINN: AJALUGU, ARHITEKTUUR, INIMESED	24
PRAKTIKALINE PSÜHHOLOOGIA	25
KUIDAS ÕPID, NÕNDA OSKAD	26
RIIGIKAITSE	27
PRAKTIKALINE ÕPE VÄLILAAGRIS	28
ÕIGUSE ALUSED MITTEJURISTILE	29
PRAKTIKALINE ETTEVÕTLUS – äriprojekti korraldamine ürituse näitel	31
ÕPILASFIRMA	33
ERAIKURAHANDUS	35
MEEDIA JA AVALIKUD SUHTED	37

KÖNE- JA VÄITLUSKUNST	39
CURRENT EVENTS	41
DRAMA	42
VÖÖRKEELED	43
DSD I	43
DSD II	44
VENE KEEL B1	45
SAKSA KEEL JA KULTUUR	46
FRENCH SOCIETY AND CULTURE	47
JAAPANI KULTUUR	48
VENE KEELE SUHTLUSKURSUS	49
STUDY ABROAD	50

TEHNOLOOGIA

MEHHATROONIKA JA ROBOOTIKA

Õpetaja Raimond Pääru

Sihtgrupp

Robootika valikaine on mõeldud nendele, kes tunnevad huvi tehnika, programmeerimise või ka LEGOdega “mängimise” ehk mudelite ehitamise vastu.

Kursuse eesmärk ja kirjeldus

Kursus ei nõua mingeid eelnevaid kogemusi robootikaga või programmeerimisega. Samuti ei pea kartma, et aine nõuaks suuri tehnikateadmisi. Küll aga on vaja taiplikkust, loovat lähenemist ning probleemide lahendamise kirge ja süstemaatilist mõtlemist.

Robootika kursusel kasutatakse LEGO EV3 platvormil põhinevat süsteemi. See tähendab, et kursust alustatakse LEGO roboti mudeli ehitamisest ning seejärel hakatakse sellega lahendama erinevaid lihtsamaid ülesandeid kasutades graafilist programmeerimist. Traditsiooniliselt ehitatakse joonejärgija, seinajärgija ning sumo roboteid. Igal aastal avaneb ka õpilastel võimalus pakkuda ise välja mõni huvitav ülesanne. Kursus lõppeb lõppvõistlusega, kus kõik meeskonnad (tavaliselt 3-liikmelised) võistlevad omavahel. Lõppvõistlus on alati olnud väga meeleolukas ning tänu fuajees avalikult toimumisele on tihti ka palju kaasaelajaid. Huvi korral on edukamatel võimalik osaleda oma robotiga ka maailma suurimal robootikavõistlusel Robotex.

Arvestuse saamise eeldused

Aktiivne osalemine auditoorses tegevuses ja meeskonna töös, ühe töötava roboti esitlemine ja katsetamine võistlusrajal.

INFORMAATIKA JA KÜBERTURVALISUS

Õpetaja Kristjan Kruus

Sihtgrupp ja eesmärk

10.-12. klassi õpilased, kellel on huvi on informaatika ja küberturvalisus, veebiturvalisus. Õpilased omandavad laiemad teadmised informaatika, küberkaitse ja veebiturvalisuse valdkonnas. Omandatud teadmistega oskavad õpilased tagada enda turvalisuse küberruumis. Lisaks oskab kursuse läbinu aidata oma lähedasi ja kogukonda probleemide ilmnmisel igapäevases tegevuses internetis küberhügieeni ja turvalisuse tagamise seisukohast.

Käsitletavad teemad, õppekäigud

Arvuti, nutitelefone ja veebiturvalisus. Tarkvara virtualiseerimine, õpime paigaldama ja tundma operatsioonisüsteemi Linux. Seadistama tulemüüri ja ruuterit. Tutvume IT sektori erialade valikutega. Õppekäigud Teliasse, Tallinna Tehnikaülikooli ja Tartu Ülikooli.

Arvestuse saamise eeldused

Aktiivne osalemine auditoorses tegevuses, aktuaalse probleemi leidmine ja lahendamine ning selle esitlemine. Kursuse lõpus on võimalik osa võtta riigikaitse välilaagrist.

PROGRAMMEERIMISE ALUSED

Õpetaja Mikk Oad

Kursuse eesmärk

Kursusel tutvume programmeerimise baasmõistete ja põhimeetoditega, mis on aluseks kursuse käigus arendatavate programmeerimisoskuste kujunemisele ning kursuse jooksul valmivate programmide koostamisele.

Kursus põhineb Python'i programmeerimiskeelel, mis oma üldotstarbelisuse ning kergelt õpitavuse tõttu on tõusnud üheks enimkasutatavaks programmeerimiskeeleks.

Kursuse läbinutel on programmeerimisalaseid õpingud võimalik jätkata kursusel Programmeerimine edasijõudnutele.

Kursusel läbitavad teemad

- algoritm
- andmetüübid
- muutujad
- tingimuslauseid
- tsüklid
- sõned
- järjendid
- funktsioonid
- andmevahetus
- kasutajaliides

Arvestuse saamise eeldused

Kursuse jooksul tuleb teenida nõutud arv punkte ülesannete lahenduste, testide ning lõputöö eest. Lisaks on võimalik teenida boonuspunkte aktiivse osavõtu eest tunnis.

VEEBIDISAIN

Õpetaja Mikk Oad

Eesmärgid

- Tutvuda veebilehtede disainimisega seotud mõistete ja tehnoloogiatega.
- Olla valmis disainima lihtsama sisuga veebilehti.

Õpitulemused

- Õpilane tunneb ära ja oskab kasutada lihtsamaid HTML elemente ja Javascript süntaksit.
- Õpilane mõistab erinevate sisuhaldussüsteemide erinevusi ning nende võimalusi ja piiranguid.
- Õpilane oskab analüüsida erinevaid võimalusi veebilehe disainimiseks.

Kursusel läbitavad teemad

- HTML
- CSS
- Javascript
- Google Sites
- Wix
- WordPress
- Kasutajakeskne disain

Olulised tööd ja ülesanded

- Lugemiseks esitatud materjalide läbitöötamine.
- HTML keelt kasutades veebilehe valmistamine.
- Javascript keelega lühikeste ülesannete täitmine.
- Tutvumine erinevate veebilehe valmistamist pakkuvate sisuhaldussüsteemidega.
- Kasutajakeskse disainiga arvestamine

Arvestuse saamiseks peab õpilane kursuse jooksul esitama vastused nõutud tasemel kõikidele esitatud ülesannetele.

RÕIVADISAIN

Õpetaja Triin Amur

Sihtgrupp

Soovituslik aine neile, kes tahavad õppida valmistama rõivaesemeid ning tutvuda rõivadisaini esmaste põhimõtetega. Eelnev tekstiilide käsitlemise ja õmblemise kogemus pole esmatähtis.

Kursuse eesmärk

Kursuse eesmärgiks on isevalmistatud rõivaese.

Kursusel tutvutakse

- lihtsamate tekstiilitehnikatega;
- moeajaloo ja traditsioonidega;
- taaskasutuse kui ökoloogilise elulaadi võimalustega uusloominguks;
- modelleerimise ning unikaalõigete konstrueerimise põhimõtetega;
- õmblustehnoloogiaga.

Huvi korral on võimalik külastada mõnda rõivatootjat või disainerit.

Kursuse tulemusena valmib Oma Rõivaese.

Arvestuse saamise eeldused

Hindelise arvestuse eelduseks on valmis rõivaese ning selle nähtav valmimise protsess.

TOITUMISÕPETUSE PÕHITÕED

Õpetaja Kaie Mei

Kursus sobib eriti hästi meie kooli uutele gümnaasiumiõpilastele. Loomulikult ka neile, kes soovivad värskendada ja kinnistada põhikoolis õpitut.

Kursuse eesmärk

Kursuse idee on mahutada põhikooli toitumisõpetus gümnaasiumiteadmistega haakuvasse tervikusse. Fookuses on põhiteadmised, mis aitaks igapäevase toiduvaliku kehasõbralikuks vormida. Keskendume riiklikele ja ka alternatiivsetele toidu- ja toitumissoovitustele, selgitame välja individuaalsed vajadused ning valmistame süüa. Ikka nii, et sinu kullafondi tekiks piisav varu kiirelt ja mõistliku hinnaga teostatavaid retsepte ning sobivaid tehnilisi oskusi. Saad hea võimaluse arendada aja planeerimist ja enda koostöösoskusi.

Kursuse läbimise tingimuseks on aktiivne osalus tundides ning isikliku arengukava loomine ning selle õnnestumise analüüs. Metoodikatest on võrdselt olulised nii teooria kui praktika, iseseisev töö kui rühmatöö. Täpsem tegutsemise ajakava (kursuse maht on 35tundi) lepitakse kokku koostöös, esimesel kohtumisel.

LOODUS- JA REAALAINED

SISSEJUHATUS MEDITSIINI JA ESMAABI

Õpetaja Katriin Ivanov

Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli ja PERH-i arstid

Kursuse eesmärk

Anda ülevaade tänapäeva meditsiini trendidest, terviseedenduse põhimõtetest ning sagedasematest haigustest, tekitada õpilastes huvi arstiteaduse vastu, õpetada tervist puudutavate väidete üle kriitiliselt mõtlema, tegema kindlaks väidete teaduspõhisust.

Kursuse kirjeldus, käsitletavad teemad

Kursus annab ülevaate inimese anatoomiast ja füsioloogiast kuni neuroloogia, immunoloogia ning endokrinoloogiani ning suurendab õpilaste meditsiinialast infopädevust. Õppetöö koosneb loengutest, seminaridest, praktilistest ülesannetest ning tervishoiuasutuste külastustest. Praktiliste ülesannete käigus õpitakse mõõtma vererõhku, veresuhkrut, keha rasvaprotsenti, määrama nägemisteravust, teostama EKG-d, andma esmaabi jms.

Kursuse läbimise eelduseks on osalemine õppetöös ning kuruse lõpus posterettekande koostamine.

Arvestuse saamise eeldused

Kursuse hinne kujuneb välja tundidest osavõtu, arvestuslike kontrolltööde ja praktiliste arvestuste tulemusel. Kursuse lõpus on võimalik osa võtta riigikaitse välilaagrist.

„MÄRKA! HOOLI! JULGE TEGUTSEDA!“

MAJANDUSMATEMAATIKA

Õpetaja Kadri Ivanova

Kas Sul on tekkinud matemaatikat õppides küsimus, kus seda päriselus küll vaja läheb? Majandusmatemaatika vastab sellele küsimusele. Tegemist on kursusega, mis ei ole mõeldud üksnes matemaatikahuvilistele, vaid selle raames saab õpilane praktilised oskused ka igapäeva rahaasjades orienteerumiseks. Kursuse jooksul saab õpilane selgeks tulevaseks eluks vajalikud teadmised: kuidas arvutatakse neto- ja brutopalka, mille poolest erinevad liht- ja liitprotsent, millised on erinevad investeerimisvõimalused ja nende riskid, kuidas kujuneb ostu- ja müügihind ning kuidas kulud minimeerida ja tulud maksimeerida. Lisaks teooriale lahendatakse erinevaid ülesandeid, kasutades ka infotehnoloogilisi võimalusi (andmebaasid, laenukalkulaatorid, tabelarvutused, graafikute koostamine).

Kursus koosneb järgmistest teemadest:

1. Hinnad, palgad ja maksud
2. Intressid (liht- ja liitintressid)
3. Laenud
4. Investeerimine ja säästmine
5. Nõudlus- ja pakkumiskõõn
6. Kulu-, tulu- ja kasumifunktsioon
7. Lineaarne planeerimine

Arvestuse saamise tingimused

2 arvestuslikku tööd ja 1 rühmatöö koos esitlusega. Tööd peavad olema sooritatud positiivsele hindele.

HUMANITAARAINED JA KAUNID KUNSTID

SELTSKONNATANTS GÜMNASISTIDELE

Õpetajad Matis Toome ja Piret Hinrikus

Seltskonnatantsu valikaine kursusel omandatakse klassikaliste seltskonnatantsude – aeglane valss, viini valss, argentiina tango, foxtrot, samba, cha cha cha, rumba, jive – põhiliikumised ning lihtsamad figuurid. Lisaks õpime noortepäraseid moeantse: bugg, blues ja bossa-nova.

Antakse ülevaade õpitavate tantsude liikumismaneerist ja ajaloolisest taustast.

Tantse õppides areneb musikaalsus, rütmitaju, koordineerimine, rüht. Tutvutakse seltskonnatantsu oluliste käitumis- ja viisakusreeglitega.

Arvestuse saamise eeldus

Läbitud tantsud tuleb tantsida hindele. Hinnatakse õpitud sammuskeemide tantsimist koos paarilisega muusika rütmis ning tunnitööd kui õppeprotsessi olulist osa.

VÕIMLEMISPIDU “ÕNNELAEGAS”

Õpetaja Reine Kotkas

Sihtgrupp

Tütarlapsed/niid, kes soovivad võimelda (tantsuliselt liikuda) ning osaleda 4.juulil 2021 toimuval Eesti Spordiselt Kalev 120 aastapäevale pühendatud VI Eestimaa võimlemispeol “Õnnelaegas”

Kursuse eesmärk ja kirjeldus

Eesmärgiks on selgeks õppida repertuaar vastavalt oma liigile. Kavad, mis tuleb ära õppida, selguvad sügisel 2020.

Käsitletavad teemad

Läbi võimlemiskavade õppimise saavad osalejad hea rühi ning kauni liikumis- ja võimlemisoskuse.

Peol osalemisega kaasnevad kulutused esinemisriietele (õpilase oma osalus) ning vahenditele (kooli poolt).

Arvestuse saamise eeldused

Osalemine Eesti Spordiselt Kalev 120 aastapäevale pühendatud VI Eestimaa võimlemispeol “Õnnelaegas”.

PRAKTIKAPÕHINE FOTOGRAAFIA

Õpetaja Sohvi Viik

Õppeaine eesmärgid

Saada selgeks fotograafia tehniline pool. Tutvustada õpilastele fotokunsti.

Õppeaine sisu

Alustame fotograafia tehnilisest poolest mille käigus praktiseerime uusi teadmisi ka välitingimustes. Küllastame fotostuudiot ning tutvume studio tehnikaga. Tutvume erinevate fotograafia suundadega. Räägime fotokunstist. Praktiseerime fotopõhiste ideede elluviimist ja räägime pildi seriaalsusest. Lõpptulemuseks loob iga õpilane oma fotoseeria ning prindib selle välja. Eksponeerime tulemust ka ühisnäitusena kooli ruumides.

Tulemus

- Õpilane teab fotograafia tehnilist poolt ning tunneb oma kaamerat.
- Õpilane on tutvunud fotokunstiga.
- Õpilane loob oma fotoseeria, prindib selle välja ning esitleb teistele.

Hinde kujunemine

Kursuse lõpus toimub ühisnäitus. Õpilane tutvustab oma töö käiku ning lõpptulemust. Hinnatakse töö tehnilist poolt, oma idee välja töötamist ning kursusel osavõttu.

NB! Õpilasel peab olema kaasas oma kaamera!

VIDEOÕPE

Õpetaja Sohvi Viik

Õppeaine eesmärgid

Õpime kuidas filmida üles oma plaanitat videoteos (näiteks film, muusikavideo, animatsioon, youtubei video jne). Õpime tundma monteerimisprogrammi Adobe Premiere Pro.

Õppeaine sisu

Alustame kursust video ideede väljamõtlemise ja edasiarendamisega. Liigume edasi sinu plaanitava video filmimise juurde ja tutvume erinevate kaadri suurustega. Valmistame täpse filmimise plaani ja storyboardi. Tegeleme Filmitud materjali sorteerimise ja väljavalimisega. Õpime tundma monteerimisprogrammi Adobe Premiere Pro ja monteerime seal ka oma videod kokku.

Tulemus

- Õpilane teab kuidas koostada filmimise plaani ja storyboardi.
- Õpilane oskab kasutada oma videos erinevaid plaane ja kaadreid.
- Õpilane oskab iseseisvalt filmida.
- Õpilane oskab oma ideed edasiarendada ja video näol ellu viia.
- Õpilane teab kuidas toimib Adobe Premiere monteerimisprogramm ja oskab seda algtasemel käsitleda.

Hinde kujunemine

Kursuse lõpus toimub suuline hindamine. Õpilane tutvustab oma töö käiku ning lõpp- tulemust. Hinnatakse töö tehnilist poolt, oma idee välja töötamist ning kursuse osavõttu.

NB! Õpilasel peab olema kaasas oma kaamera!

ELEKTROONILISE MUUSIKA LOOMING

Õpetaja Uku Rajando
*Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia elektroakustilise heliloomingu eriala
III kursuse üliõpilane*

Kursuse sihtgrupiks on kõik muusikast või selle loomest huvitatud inimesed. Eelnev muusikaharidus ei ole määrav.

Kursuse eesmärk on avardada silmaringi muusika valdkonnas ja omandada baasoskused elektroonilise muusika loomiseks kasutades arvutit.

Kursusel õpime tundma elektroonilise muusika olemust, selle loomiseks vajalikku tarkvara ja erinevaid meetodeid muusika komponeerimiseks.

Tunnid koosnevad peamiselt muusika kuulamisest ja analüüsimisest, praktilistest ülesannetest ning avatud arutelust aine teemadel.

Kursusel osalemise eelduseks on oma kaasaskantav arvuti ning kõrvaklappide olemasolu.

Arvestuse saamise eelduseks on aktiivne osalemine ainetundides ja jooksvate praktiliste ülesannete sooritamine.

AKORDISAADE UKULELEL JA KITARRIL

Õpetaja Arlo Orlovski

Sihtgrupp

Kursusele on oodatud kõik muusikahuvilised noored, kes soovivad saada kogemust ansamblimängus ning alg- ja lisateadmisi kitarril ja ukulelel saatmises.

Eesmärk

Kursus tõestab, et tuntumate poplugude saatmine kitarril kui ka ukulelel akordimärkide abil on jõukohane ning lihtsasti omandatav kõigile.

Käsitletavad teemad: Kursusel tutvustatakse mõlema pilli kohta mängu põhitõdesid, ajalugu ning keskendutakse lihtsamate lugude saatmisele. Kursuse raames omandatakse 2-3 erineva iseloomuga lugu.

Arvestuse saamise eeldused

Kursus lõpeb esinemis(t)ega kooliüritus(t)el.

NB! Kursusest on võimalik osa võtta ainult lühikeste vasaku käe küüntega.

KERAAMIKA ALGAJATELE

Õpetaja Kaja Altvee

Aine eesmärgiks on anda esmane ülevaade keraamikast kui kunsti- ja käsitöövaldkonnast nii teoorias kui praktikas, arendada ruumilist mõtlemist ja pakkuda loomisrõõmu.

Teooriaosa sisaldab lühiülevaadet keraamika ajaloost piirdudes huvitavamate ja olulisemate faktidega kaugemast ajaloost ning jõudes tänapäeva käsitledes keraamilise materjali kasutusvõimalusi kaasaegses kunstis ja disainis. Vaatame teemakohaseid filme ja külastame näituseid.

Praktiline osa koosneb peamiste käsitsivormimise tehnikate õppimisest, mille käigus tutvutakse põgusalt ka mõningate dekoratiivtehnikate ning glasuurimisega. Praktika käigus õpitakse tundma savi kui äärmiselt mitmekülgse materjali omadusi ja kasutusvõimalusi ning tutvutakse peamiste keraamika tehnoloogia alaste mõistetega.

Arvestuse saamise eeldus

Valikaine lõpeb vabalt valitud tehnikas teostatud tööga, mille lõplikule teostamisele eelneks visandamine paberil ja savis.

Valikaine ei eelda eelnevat kogemust keraamikas.

KERAAMIKA EDASIJÕUDNUTELE

Õpetaja Kaja Altvee

Aine eesmärgiks on süvendada ja kinnistada teadmisi keraamikast ja savi kui materjali käsitlemise oskust, arendada ruumilist mõtlemist ja pakkuda loomisrõõmu.

Valikaine edasijõudnutele hõlmab veidi keerulisemaid tehnikaid kui algajate kursus. Samas võivad osaleda ka need, kes algajate kursust pole läbinud, kuid tunnevad ennast käelistes tegevustes mugavalt ja kindlalt.

- Proovime treimist elektrilisel savitreipingil, lihtsa kipsvormi võtmist ning selle abil eseme vormimist ja suurema vormi ehitamist.
- Tutvume erinevate dekoratiiv- ja põletustehnikatega, külastame näituseid ja vaatame teemakohaseid filme.

Arvestuse saamise eeldus

Valikaine lõpeb vabalt valitud tehnikas teostatud tööga, mille lõplikule teostamisele eelneks visandamine paberil ja savis.

VISUAALKULTUUR – KUIDAS SEDA MÕISTA JA KUIDAS LOOME SEDA ISE

Õpetaja Maria Helen Känd

Eesmärk

Arendada õpilastes visuaalse mõtlemise ja mõtestamise oskust. Aine on otsene ettevalmistus nii kirjandiks kui ka teisteks riigieksamiteks, sest aitab paremini mõista ja luua seoseid kirjanduse, kunsti, filmi ning avaliku ruumi vahel. Samuti pakub kursus ettevalmistust edaspidi ülikoolis humanitaar- ja kunsterialade õppimiseks. Kindlasti on oodatud kõik, kes tunnevad huvi erinevate kultuuriiliste ilmingute mõtestamise vastu või soovivad lihtsalt filmi- või teatrisõbrana visuaalkeelt paremini “kuulama” ja “rääkima” õppida. Proovime ka ise luua ja külastame kunstmuuseume ja teatreid. Mõnda tundi tahan kutsuda ka visuaalkultuuri vallas olulise ning aktiivse inimese oma tööst rääkima.

Tundide teemad

- Sissejuhatus
- Olulised muutused kultuurikäsitluses 20. ja 21. sajandil
- Visuaalkultuuri mõjutused ja arengud Eestis
- Kaasaegne kunstimaailm ja selle probleemid
- Film kui meedium
- Teater ja performatiivsed kunstivormid
- Millist visuaalkultuuri loen ja loon on mina?
- Külas tegijad
- Kokkuvõtted

Kodused ülesanded

Visuaalkultuuri analüüsi ja eneseväljendusoskust arendavad ülesanded nagu lühikesed kirjalikud mõttearendused järgmise tunni ettevalmistuseks, loovtööd, lühiettekanded.

Hindamine

Arvestuspõhine hindamine. Toimub õpilaste kirjalik tagasisidestamine.

Arvestuse saamiseks tundides osalemine ja kodutööde sooritus vähemalt 80% ulatuses.

LOOVUS JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

Õpetaja Hanna Renter

Sihtgrupp

Kursusele on oodatud õpilased, kes tunnevad huvi või kelle elu oluliseks osaks on loovus ja looming – nii eneseväljenduse kaudu kui ka teiste poolt pakutuna.

Kursuse eesmärk

Laused – 'Ma ei leia ideid ja ma ei tea, mida ma peaksin tegema.' või 'Ma ei oska vastavale olukorrale lahendust leida.' või 'Ma ei ole loominguline!' – on kindlasti paljudele tuttavad, aga julgustav on see, et me oleme kõik loovad. Kursusel saadakse baastadmised sellest, mis on loovus ja loomingulisus. Samuti teadmised-oskused loovuse rakendamisest nii enda loomingu loomisel kui ka teiste loomingu väärtustamisel. Seega omab kursus nii teoreetilist kui ka loomingulist poolt, millest viimane sünnib koostöös juhendaja ja õpilaste vahel, kus kõik õpivad kõigilt.

Kursus sisaldab muu hulgas järgmisi teemasid:

- 1) Loovus ja loomingulisus
- 2) Loovuse arendamine
- 3) Loovustehnikad, mille hulgas näiteks ideede genereerimine, valimine ja rakendamine
- 4) Mina kui looja
- 5) Teiste loomingu väärtustamine ja sellest õppimine

Arvestuse saamise eeldused

Aktiivne osavõtt tunnis toimuvast õppetööst ja sellega kaasnevatest praktiliste ülesannete sooritamisest ning neile järgnevatest aruteludest (50%). Praktiliste arvestuslike ülesannete sooritamine kursuse lõpus (50%).

SOTSIAALAINED JA MAJANDUS

TALLINN: AJALUGU, ARHITEKTUUR, INIMESED

Õpetajad Annely Helemäe, Ronald Juurmaa, Katrin Saareleht, Marek Nisuma, Margus Tänav, Jaanus Vaiksoo

Sihtgrupp

Ajaloo-, ühiskonna- ja linnaruumihuvilised õpilased

Kursuse eesmärk ja kirjeldus

Kursuse peamine eesmärk on õppida tundma Tallinna linna ajalugu ning avastada meid ümbritsevat linnaruumi. Kursuse käigus uurime, milline on Tallinna linna ajalooline pärand ja mis on selle tähtsus, milline on erinevate linnaosade hetkeseis ja arenguperspektiivid. Kursuse põhiosa koosneb kuuest jalutuskäigust, mille ajal tutvutakse erinevate linnaosadega (vanalinn, Kopli, Nõmme, Kadriorg, Mustamäe jne).

Arvestuse saamise eeldused

- osalemine jalutuskäikudel;
- ettekande koostamine ja esitamine paaristööna ühe Tallinna tänava/linnaosa kohta.

PRAKTILINE PSÜHHOLOOGIA

Õpetaja Veiko Värk

Kursuse eesmärk

Kursuse eesmärgiks on käsitleda psühholoogia teemasid, mis on seotud igapäevases elus eduka hakkama saamisega ning aitavad paremini toime tulla nii kooli- kui ka hilisemas tööelus.

Kursuse kirjeldus, käsitletavat teemasid

Muuhulgas käsitletakse olulisemaid suhtlemisoskusi nagu kuulamisoskused, enesekehtestamise oskused ja läbirääkimisoskused, samu enesejuhtimise oskusi nagu enese motiveerimise oskused, stressijuhtimise oskused ja ajajuhtimise oskused. Kursuse läbimise tulemusel on osalejad saanud hea ülevaate psühholoogia alaste teadmiste rakendamise võimalustest praktikas ning omandanud praktilised töövahendid, mis aitavad igapäevases elus paremini toime tulla.

NB!

Kursus viiakse läbi 4-tunniste seminaridena, mis toimuvad tunniplaanis valikaine jaoks ettenähtud päevadel, kuid pikemalt. Seminari toimumise päevadel lõpevad tunnid hiljem kui tavaline koolipäeva lõpp (17.30). Nendel päevadel, kui seminari ei toimu, on koolipäev osalejatele valikaine tundide võrra lühem.

Õpetajast

Kursuse viib läbi Veiko Värk, kes on lõpetanud Tartu Ülikooli õigusteaduskonna ja Tallinna Ülikooli psühholoogia erialal cum laude. Veiko kirjutas enda psühholoogiaalase lõputöö teemal „Optimismi seosed psühholoogilise heaolu ja eluga rahuloluga“. Veiko on viinud koolitusi läbi paljudel psühholoogiaga seonduvatel teemadel ja talle on antud VI taseme täiskasvanute koolitaja kutse. Praegusel ajal tegutseb Veiko Hea Koolitus OÜ juhataja ja koolitajana, kindlustuslepitajana ning on rahvusvahelise koolitusfirma Wilson Learning Estonia konsultant.

KUIDAS ÕPID, NÕNDA OSKAD

Õpetaja Hanna Renter

Sihtgrupp: Kursus on mõeldud õpilastele, keda huvitab õppimine ja kes sooviksid saada efektiivsemalt ning aega kokku hoides paremaid tulemusi nii igapäevases õppetöös, kui ka testides ja arvestustel. Samuti neile, kes tulevikus soovivad edukalt üle elada vähemalt esimest ülikooli eksamisessiooni

Kursuse eesmärk

Õpilastele tutvustatakse, kuidas edukad õpilased ei ole tingimata andekamad, vaid on pigem omandanud efektiivse õppimise kunsti.

Kursus sisaldab praktilisi nõuandeid, meetodeid ja vahendeid nende omandamiseks järgmistes valdkondades:

- 1) Erinevad õppimisstiilid
- 2) Ajakorraldus ja organisatoorsed oskused
- 3) Konspekteerimisoskused
- 4) Lugemisioskused
- 5) Mälu ja mõtlemine
- 6) Kontrolltööde ja testide tegemise oskused

Arvestuse saamise eeldused

Aktiivne osavõtt tunnis toimuvast õppetööst ja sellega kaasnevatest praktiliste ülesannete sooritamisest ning neile järgnevatest aruteludest (50%). Kirjalik arvestus (50%).

RIIGIKAITSE

Õpetaja Marek Nisuma

Kursuse eesmärk ja lühikirjeldus

Valikaine eesmärk ei ole propageerida militarismi ega edendada agressiivseid mõtteid. Üldrahvalik riigikaitse põhimõte võimaldab ühiskonna igal liikmel anda oma panuse kaitsevalmidusse ja kaitsetahtesse.

Riigikaitse õpetuse kaudu peaks noor inimene tutvuma lähemalt teenistusega kaitseväes ning omandama igapäevaselt vajalikud praktilised oskused:

- käitumine kriisisituatsioonides;
- ellujäämisõpetus;
- elementaarse esmaabi andmine;
- kaarditundmine;
- orienteerumine jne.

Iseäranis tähtis on riigikaitse õppes koostöö Eesti kaitseväge ja Kaitseliiduga. Just allüksuste juures saab korraldada ainekava mahtu sisuliselt kahekordistatavaid õppelaagreid, kus õpilased kogevad sõjaväe argipäeva.

Käsitlusele tulevad teemad

- Eesti riigikaitse üldine korraldus, julgeoleku- ja kaitsepoliitika, lõimimine NATO-ga
- Eesti sõjaajalugu
- Tänapäeva kriisid ja relvakonfliktid
- Eesti kaitsejõudude struktuur ja ülesanded
- Kaitseväeteenistus ja kaitseväge distsipliin
- Riviõpe
- Relvaõpe ja laskeasjandus
- Topograafia
- Esmaabi ja ellujäämisõpetus
- Massihävitusrelvad
- Keskkonnakaitse kaitsejõududes
- Laagripraktika

Arvestuse saamise eeldused

Kursuse hinne kujuneb välja arvestuslike kontrolltööde, praktiliste arvestuste ja kursuse lõpus toimuva välilaagrist osavõtu tulemusel.

PRAKTILINE ÕPE VÄLILAAGRIS

Õpetaja Marek Nisuma

Maht 70 tundi

Kursuse eesmärk ja kirjeldus

Praktiliste harjutuste, sh välilaagri korraldamise eelduseks on riigikaitse kursuse vastava osa läbimine. Välilaagris toimub riigikaitse õpetuse teemade kordamine ja õppimine lõimitult.

Kursus on mõeldud eelkõige küberkaitse ja esmaabi kursuse läbinutele, kursuse maht lisandub läbitud kuuele valikaine kursusele.

Käsitlusele tulevad teemad

- riviõpe
- isiklik ja rühmavarustus
- rännak üksuse koosseisus ja üksikvõitleja liikumine maastikul
- metsas käitumise üldreeglid
- välilaagri püstitamine ja eluolu välitingimustes. Keskkonnakaitse
- toidlustamine ja hügieen välitingimustes
- orienteerumine maastikul
- varjumine ja varjatud liikumine maastikul
- esmaabi välitingimustes
- relvaõpe, laskeasjandus ja ohutushoid
- ÜLEELAMINE

Mis?

Üleelamine tähendab seda, et oled tänu oma vastavatele teadmistele- oskustele suutnud kriisi- ja/või katastroofisituatsioonis omal jõul väljuda, säilitada vaimse ja füüsilise seisundi rahuldaval tasemel.

Miks?

Arenenud maailmas on globaalse soojenemise põhjustatud muutused teinud murelikuks miljonid inimesed. Nad soovivad õppida toimima erinevates kriisi-olukordades ...

Mida?

Hädaolukorras vajad sa mitmekülgset abi kriisiolukorraga toime tulemiseks – teadmisi, oskusi ja vahendeid.

Kuidas?

Kasuta kõiki teadmisi ja oskusi, mida suudad siduda pääsemisvajadusega.

ÕIGUSE ALUSED MITTEJURISTILE

Õiguse alused mittejuristile on mõeldud gümnaasiumiõpilasele ja aitab õppijal otsustada, kas juura on talle sobiv eriala, mida ülikoolis õppida.

Kursus annab TÜ õigusteaduskonna bakalaureuseõppesse kandideerijale 3 lisapunkti.

Kursuse viivad läbi õigusvaldkonna silmapaistvamad asjatundjad:

- õppematerjalid ja videoloengud valmistasid spetsiaalselt e-kursuse jaoks ette TÜ õigusteaduskonna õppejõud;
- õigusameid tutvustavad riigisekretär 2003 – 2018 Heiki Loot, õiguskantsler Ülle Madise, patendivolinik Almar Sehver, notar Tarvo Puri, advokaat Hannes Vallikivi, riigi peaprokurör 2014 – 2020 Lavly Perling, riigikohtunik 2013 – 2019 Priit Pikamäe ja õigusteadlane Lauri Mälksoo.

Kursuse lõpetaja saab kaasa algteadmised:

- õiguse aluspõhimõtetest
- põhiseadusest, Eesti seadustest ja Euroopa Liidu õigusest ja õigusloomest
- inimõigustest
- omandiõigusest
- autoriõigusest, kaubamärkidest ja patentidest
- lepinguõigusest
- perekonnaõigusest
- tööõigusest ning ühinguõigusest
- haldusõigusest
- karistusõigusest
- õigusvaidluste lahendamise kohta ja kohtuväliselt

Lisaks saab õppija kursuselt kaasa mitmeid praktilisi oskusi, nt kuidas leida elulise juhtumi lahendamise jaoks õige seadus ja arvutada võlgnetavalt summalt viivist. Samuti ettekujutuse õigusteaduse õppimisest ülikoolis ning õigusameitidest.

Kursus on jaotatud üheteistkümneks suuremaks teemaks. Iga teema kohta on eraldi moodul. Iga nädal avatakse üks moodul. Järgmisele moodulile pääsemi-

seks on vaja läbi lugeda õppematerjalid, vaadata videoloenguid ja -intervjuusid ning teha teadmiste kontroll positiivsele tulemusele.

Õppimine toimub nädala jooksul õppijale sobival ajal ja kohas (vajalik internetiühendus, min 4 Mb/s).

Tutvu ka kursuse kodulehega <https://sisu.ut.ee/oigusealused/avaleht>

Kursus toimub kaks korda aastas:

- I septembrist kuni detsembrini
- II veebruarist maini

Arvestuse saamise eeldus

Kursus kestab 11 nädalat ja selle lõpus väljastatakse Tartu Ülikooli tunnistus kursuse läbimise kohta, mille koolile esitamisel loetakse valikaine arvestatuks.

PRAKTILINE ETTEVÕTLUS – ÄRIPROJEKTI JUHTIMINE ÜRITUSE KORRALDAMISE NÄITEL

Juhendajad

Praktiline ettevõtlus sai valikaine kursusena alguse RaM kooli arengufondi initsiatiivil ning käivitub algaval sügisel juba kolmandat aastat. Valikaine eestvedajaks on arengufondi töögrupi liige, kogemustega ettevõtja ning RaM kooli lapsevanem Eero Kookla.

Valikaine meeskonnas jagavad külalisesinejatena oma teadmisi teisedki edukad ettevõtjad erinevatest valdkondadest, kes on pühendunud tulemusele ja tulevikule.

Sihtrühm

Osalema on oodatud kõik, kes soovivad oma unistusest sammu edasi astuda – proovida ette võtta mõni projekt või äriidee ja see ellu viia kogenud juhendajate suunamisel.

Kursuse kirjeldus

Kursuse esimesel perioodil leiab igaüks või leitakse meeskonnana idee, koostatakse projekt või äriplaan, mis töötatakse samm-sammult üheskoos läbi. Projekti võib aluseks võtta ka mõne RaM koolis korraldatava ürituse. Teise perioodi lõpuks esitlevad kursusel osalejad oma äriplaani või projekti žüriile. Kuulatakse välja võitja.

Julgustame osavõttu, soovi ennast proovile panna. Äriplaani koostamine toimub individuaalselt või väikestes gruppides. Vajadusel leitakse mentor, kes abistab.

Hindamiskriteeriumid

Osalemine tundides minimaalselt 80%, esitatud kolm kodutööd (äriidee leidmine, äriplaani koostamine, äriplaani esitlemine žüriile) võimalus teha üksi või meeskonnas.

Soovituslik kirjandus

- „Elon Musk“ – Ashlee Vance

- „Kuidas saada rahatargaks. Rikkaks saamise õpik koolinoortele“ – Mihkel Truman & Jaak Roosaare
- „12 asja mida koolis ei õpetatud, aga mida kõik peaksid teadma“ – Roland Tokko

Soovitatud üritused

- Ettevõtlusnädal 2020 - <https://ettevotlusnadal.ee/> (5.-11.10.2020)
- sTARTUp Day - https://www.startupday.ee/?_ga=2.231351453.380508345.1586780800-1550917185.1577476788 (Jaanuar 2021 Tartus)

Vaata ka 2019/2020 õa osalejate arvamust

<https://vimeo.com/411332763/158350694b>

Valikaine täpse programmi leiad siit

<https://drive.google.com/open?id=1DWiSlwtaaiA9QSTqRO6VmabD6QowXjHx>

ÕPILASFIRMA

Õpetaja Signe Ventsel

Õpilasfirma on Junior Achievementi ettevõtlusõppe programm gümnaasiumi ja kutsekoolide õpilastele, mis vastab gümnaasiumi riiklikule õppekavadele kujundades õpilaste üldpädevusi edukaks toimetulekuks tulevases tööelus.

Junior Achievementi (JA) programmide tähtis põhimõte on “Õpime tegevuse kaudu!”

Õpilasfirma on üks selle põhimõtte kõige ilmekam realiseerimisvorm. Õpilasfirma (ÕF) luuakse ettevõtlusõppe valikainekava alusel selleks, et paremini omandada äritegevuse põhimõtteid, arendada õpilastes algatusvõimet, otsustusjulgest ja vastutustunnet, soovi ise probleeme lahendada. Programmi jooksul rakendatakse teooriat praktikas ja õpitakse tundma majandusmõistete tõelist tähendust. ÕF näitab selgelt koolis omandatavate teadmiste vajalikkust igapäevaste äriotsuste tegemisel ja edukas palgatöös. ÕF kogemus on hindamatu väärtus tööturul, kus järjest rohkem hinnatakse ettevõtlikke ja loovaid inimesi. Kaasaja muutuvast maailmas tuleb järjest rohkematel inimestel elatise teenimiseks oma firma luua, et pakkuda tööd endale ja teistele.

Tõelisest ärifirmast erineb ÕF selle poolest, et ta on õppeprotsessi osa. ÕF registreeritakse JA Eesti juures. Minimaalne õpilasfirma liikmete arv on kolm. Õpilasfirmasse võivad kuuluda ainult õpilased.

Õpilasfirma programm on ehitatud üles väikefirma tegutsemise põhimõtetele. Õpilased loovad oma firma, valivad toote või teenuse, jagavad ametid ja tööülesanded. Alustamisel koostatakse äriplaani, mida tegevuse käigus järgitakse. Õpilased toodavad ja müüvad oma tooteid või osutavad teenuseid. Õppeperioodi lõpus õpilasfirma tegevus lõpetatakse. Programmi käigus omandatakse ÕF juhtimise ja meeskonnatöö oskusi. Aktsionäri või juhina osaletakse otsuste vastuvõtmises. ÕF töötajad teenivad palka tootjate, müüjate või juhtidena. Kogu tegevuse vältel peetakse finantsarvestust ja ÕF tegevuse lõpetamisel koostatakse aastaaruanne.

Õpilasfirma tegevuse etapid:

1. Õpilasfirma loomine- ideest registreerimiseni JA Eestis
2. Õpilasfirma äriplaani koostamine

3. Õpilasfirma tegutsemine tootmisest müümiseni või teenuse osutamiseni
4. Õpilasfirma lõpetamine

Kuna õpilasfirma programm on levinud nii Euroopas kui ka Ameerikas, on paljudel õpilastel võimalik õpilasfirmade laatadel ja muudel üritustel mõõtu võtta oma eakaaslastest teistes maades. Igal aastal selgitatakse välja Eesti parim õpilasfirma, kes esindab Eestit Euroopa õpilasfirmade võistlusel.

Õpitulemused

Õpilasfirma teostamise tulemusena õpilane:

- 1) mõistab inimeste rolle ühiskonnas, tunneb erinevaid ameteid ja selleks vajalikke oskusi;
- 2) tunneb oma loovust ja andeid, loob ideid ja viib neid ellu, rakendab ettevõtlikku ja loovat mõtlemist;
- 3) oskab aega planeerida ja rakendada uurimisoskusi (n. turu-uuring);
- 4) oskab töötada meeskonnas, planeerida, organiseerida, otsustada, sihikindlalt eesmärged saavutada, kaaslast motiveerida, probleeme lahendada, juhtida ja vastutada;
- 5) näitab üles ettevõtlus-võimekust, alustades ja luues reaalse ja eluvõimelise ettevõtte kohalikul või rahvusvahelisel tasandil;
- 6) oskab pidada läbirääkimisi, oma ideed esitleda, suhelda meeskonnas ja müügitegevuses klientide ja koostööpartneritega.

Arvestuse saamise eeldus

Õpilane peab olema läbinud kõik nõutud õpilasfirma tegevuse etapid. Hinnatakse:

- arusaamist õpilasfirma tegevusest;
- omaenda rolli täitmist õpilasfirmas;
- kõikide etappide läbimise korrektsust ja ajalist täpsust;
- õpilasfirma tegevuse analüüsi oskust (tegevuse ja tulemuste hindamist);
- vigadest õppimist;
- arenemist isiku ja meeskonnana;
- meeskonnatöösse panustamist;
- esinemis- ja müügioskust;
- aruandlusoskust;
- oskust õpitut edasi kanda tõelisse ellu.

NB! Valikaine toimub neljapäeva hommikuti 1.-2. tunni ajal.

ERAISIKU RAHANDUS

Õpetajad Kristjan Liivamägi, Ph.D.; Tõnn Talpsepp, Ph.D., CFA, FRM

Kursuse eesmärk

Õppeaine eesmärgiks on tõsta õpilaste finantskirjaoskuse taset, anda teadmisi eraisiku rahanduse põhitõdedest, sealhulgas finantsplaneerimise, finantsotsuste ja investeringute hindamise ja haldamisega seotud valdkondades. Samuti annab õppeaine ülevaate investeerimisvõimalustest eraisiku vaatenurgast.

Kursuse kirjeldus, käsitletavad teemad

- Finantsplaneerimine ja isikliku rahaasjade süsteemi loomine
- Finantseesmärkide seadmine ja saavutamine
- Raha ajaväärtus ja rahandusotsused
- Eraisiku pangandus ja finantsteenused. Eraisiku krediitkõlblikkus
- Sissejuhatus investeerimisse
- Makromajanduse mõju finantsplaneerimisele ning investeringutele
- Kinnisvara ostmise ja üürimisega seotud otsused
- Investeringute alused, riski ja tulu kontseptsioon
- Investeerimine aktsiaturule, võlakirjadesse, ühisrahastusse ning muudesse varaklassidesse
- Majandusüklid ja elutsükli põhine investeerimine

Käsitleme teemasid nii loengu kui aktiivsete arutelude ja juhtumianalüüside vormis. Analüüsime praktilisi eraisiku finantsotsuste näiteid igapäevaelust.

Arvestuse saamise eeldused

- Aktiivne aruteludes osalemine
- Kodutööd

Juhendajatest

Kristjan Liivamägi on tegutsenud investorina finantsturgudel üle 13 aasta ning ta on varahaldusettevõtte KML Invest OÜ juhatuse liige. Ta on töötanud üle 5 aasta rahvusvahelises audiitorbüroos Ernst & Young vandeaudiitorina spetsialiseerudes finants- ja krediitiasutuste auditeerimisele Saksamaal ja Baltikumis. Hetkel töötab ta Tallinna linna finantsteenistuses linnakassa osakonna juhtivspetsialistina.

Kristjan omandas 2018. aastal Tallinna Tehnikaülikoolis doktorikraadi finantsökonoomika erialal ning on omandanud Tallinna Tehnikaülikooli panganduse ja rahanduse

eriala magistri kraadi. Ta loeb loenguid Tallinna Tehnikaülikoolis ja ettevõtluskõrgkoolis Mainor finantsturgude, eraisiku rahanduse, panganduse ja finantsjuhtimise teemadel. Ta on publitseerinud teadustöid rahvusvahelistes teadusajakirjades, talle on omistatud Eesti Panga teaduspreemia, Jaan Poska nimeline stipendium, Tiina Mõisa doktoriõppe stipendium ning ta on valitud Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna 2018. aasta parimaks ning 2017. aasta kõige inspireerivamaks õppejõuks. Samuti on Kristjan valitud 2017. aasta Eesti Vabariigi parima õppejõu nominendiks Haridus- ja Teadusministeeriumi, Eesti Haridustöötajate Liidu ja SA Innove poolt korraldatud tunnustusürituse Aasta Õpetaja gala „Eestimaa õpib ja tänab“ raames.

Tõnn Talpsepp on aktiivne investor. Ta omab doktorikraadi finantsökonoomikas ja CFA (Chartered Financial Analyst) kvalifikatsiooni. Tõnnil on üle 10-aastane kogemus finantsturgude ning investeringutega seotud kursuste läbiviimisega Tallinna Tehnikaülikoolis.

Aastatel 2013-2014 on Tõnn töötanud Zürichi Ülikoolis ning aastatel 2004-2006 Hansapangas riskijuhtimise analüütikuna. Ta on publitseerinud rahvusvaheliselt kõrgel tasemel teadusajakirjades, talle on omistatud Eesti Panga teaduspreemia, Šveitsi valituse poolt finantseeritud teadusstipendiume ning ta on valitud Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna kõige inspireerivamaks õppejõuks.

MEEDIA JA AVALIKUD SUHTED

Õpetaja Kaia Gil

Õppeaine eesmärk

Kuidas sünnivad uudised? Miks nimetatakse ajakirjandust neljandaks võimuks ühiskonnas ja kas meediat on võimalik juhtida? Kes Sulle uudiseid ette toodavad? Kas kõik on nii must-valge, nagu lehest loed või telerist vaatad? Kuidas meedia meid igapäevaselt mõjutab ning kuidas seda kriitiliselt tarbida ja analüüsida? Kas sotsiaalmeedia lükkab traditsioonilise meedia arvamusiidri troonilt? Mida üks suhtekorraldaja päriselt teeb? Kas ajakirjanik ja suhtekorraldaja on sõbrad või vaenlased? Nendele küsimustele hakkame üheskoos läbi teooria ja praktika vastuseid leidma.

Kursuse kirjeldus ja teemad, mida käsitleme:

- kommunikatsiooni ABC;
- meedia ajalugu ja trükimeedia areng;
- erinevad meediatekstid;
- miks on kirjutamisoskus täna oluline;
- ust läheb piir avaliku huvi ja eraelu vahel;
- sõnavabadus ja eetilisus;
- meediaga manipuleerimine;
- kuidas meedias siht silme ees hoida;
- meedia kriitiline tarbimine;
- meedia- kas sõber või vaenlane;
- meediaga suhtlemise põhitõed;
- sotsiaalmeedia triumf.

Lisaks meedia ja avalike suhete põhitõdede tundmaõppimisele vaatame, kuidas asjad kaadri taga ja päris maailmas toimuvad, külastame ajalehe- ja ringhäälingu toimetusi, proovime iseenda looduga meediasse jõuda ja valmistume selleks, kui keegi tahab tulevikus olla ajakirjanik või suhtekorraldaja.

Arvestuse saamise eeldused:

- *Case-study* analüüs reaalse elu näitel, millest valmib ettekanne kaasõpilastele

- Arvamusartikli kirjutamine
- Lõputöö

Juhendajast

Kaia on lõpetanud Tartu Ülikooli õigusteaduskonna ja juhtinud sisemist kommunikatsiooni Põhja Politseiprefektuuris. Siis avastanud, et ikkagi oleks pidanud ajakirjandust õppima ja magistriõppes saanudki kommunikatsioonijuhiks. Töötanud Ajakirjade Kirjastuses ning riigi suurimas IT-asutuses avalike suhete juhina. Jaganud meediale pidevalt selgitusi, miks kiiruskaamerad ei tööta või hädaabinumber 112 ei vasta. Viimased 3 aastat on Kaia suhtekorraldus- ja turundusagentuuri Baltic ID partner ja vanemkonsultant.

KÕNE- JA VÄITLUSKUNST

Õpetaja Margo Loor

Clear mind. Deep structure.

Based on the real, speak with joy.

This way everyone wins.

Kõne-, esinemis- ja väitlusoskused ei ole kaasasündinud. Need on õpitavad oskused. Ma saan igaühel aidata muutuda meeldivaks ja veenvaks kõnelejaks ja esinejaks, kes ise valmis õppima on.

Eesmärk

Valikaine alguses hindab iga õppija ise oma avaliku kõne ja väitlemise oskuseid ning seab omale õppe-eesmärgid. Valikaine jooksul luuakse üheskoos õpetajaga keskkond, milles on võimalik areneda muuhulgas (kuid mitte ainult) järgmiste eesmärkide suunas:

- oskus hinnata, millistes suhtlusolukordades on mõistlik kasutada argumenteerimisoskust ning millised olukorrad vajavad emotsionaalset lähenemist;
- oskus moodustada erinevat tüüpi argumente, neid ära tunda, tõestada, analüüsida, ümber lükata ja taastugevdada ning vastata demagoogiale;
- oskus juhtida küsimustega ennast ja teisi ratsionaalsele mõtlemisele;
- teadmine, kuidas toimub inimestevaheline kommunikatsioon ja millest sõltub kõne veenvus;
- oskus ette valmistada selge, struktureeritud ja veenev kõne;
- oskus püüda, hoida ja juhtida kuulaja(te) tähelepanu kõne ajal;
- mõistmine esinemisärevuse allikate osas ning oskus ärevust juhtida positiivseks;
- oskus suhelda kuulajatega oma sõnumi edastamise käigus.

Teemad

- Kõne kui suhtlusolukord. Kommunikatsioonimudel. Verbaalne ja mitte-verbaalne suhtlus. Kõne veenvuse tegurid. Argumenteerimine ja emotsionaalsus.
- Kõne koostamine ja esitamine. Kõne eesmärgid. Kõne osad. Näitlikustamine. Esinemishirm. Kehakeel. Parakeel. Esinemisstiil ja -kultuur.

- Kõne kuulamine ja kõnele reageerimine. Repliik ja küsimuste esitamine. Kuulamistakistused. Väitlemine. Jaatav ja eitav kaasus. Kaasuse ülesehitus: teema, raamistus, definitsioon, kriteerium, argumentatsiooni struktuur, tõestusmaterjal. Ümberlükkamine, taastugevdamine. Ristküsitlus. Kohtunikutöö ja tagasiside andmine.

Täpsemalt saab valikaine sisuga tutvuda siin [http://evs.edicypages.com/materjalid/ainekava ning valikaine protsessikirjeldusega siin http://evs.edicypages.com/files/Valikkursuse%20programm.pdf](http://evs.edicypages.com/materjalid/ainekava_ning_valikaine_protsessikirjeldusega_siin_http://evs.edicypages.com/files/Valikkursuse%20programm.pdf)

Hindamine

Põhiline hindamine toimub iga õppija enda poolt. Regulaarselt valikaine jooksul analüüsib igaüks oma oskuste arengut enda seatud eesmärkide suunas, kasutades ühe allikana ka õpetaja-poolset tagasisidet. Lähtudes õppija eneseanalüüsist annab õpetaja omapoolse kvalitatiivse hinnangu valikaine jooksul toimunud arengule.

Õpetajast

Olen avaliku esinemise, kõnekunsti ja väitlusega tegelenud 1994. aastast, kui sellega esmakordselt ise Inglise kolledžis õppides kokku puutusin. Alguses tegelesin võistlusliku väitlusega, kus 1996. aastal saavutasin K.Popperi väitlusformaadi maailmameistrivõistluste võidu individuaalarvestuses. Hiljem hakkasin trennima, koolitama ja õpetama. 1998. aastal olin üks MTÜ Eesti Väitlusseltsi kaasasutajatest, hiljem selle president (1999-2000) ja nõukogu liige (2002-2005), väitluse Eesti Meistrivõistluste peakorraldaja ja peakohtunik 1998-2004, EV ülevabariigilise kõnevõistluse peakohtunik. Alates 1998. aastast olen läbi viinud argumentidel põhineva veenmise, arutelu ja otsustamise koolitusi õpilatele, tudengitele, õpetajatele ja täiskasvanutele, juhtinud diskussioone seminaridel ja konverentsidel. Koolitusi olen läbi viinud teiste seas ettevõtete tippjuhtidele, audiitoritele, müügimeeskondadele, kommunikatsiooniinimestele, sisekoolitajatele, raadiohäälele, ülikoolide õppejõududele ja õpetajatele, riigiasutuste töötajatele ja vabaühendustele ning sotsiaalsetele ettevõtetele.

Väljaspool Eestit olen nõustanud mitmete välisriikide väitlusprogrammide käivitamist ja arendamist (Myanmar, Laos, Kambodža, Nepaal) ning töötanud koolitajana rahvusvahelisel tasemel (loengud Chiang Mai Ülikoolis, Tais; treeningud Istanbulis jpm). Väitlusringi juhendaja, väitlustreeneri ja -õpetajana olen töötanud Tallinna 21. Koolis, Estonian Business School Gümnaasiumis, Vanalinna Hariduskolleeegiumis, Rocca al Mare Koolis (2002-2012) ja Tallinna Ülikoolis.

Igapäevaselt olen väikese e.demokraatia organisatsiooni Citizen OS tegevjuht ja väitluskoolitusettevõtte SpeakSmart arendusjuht <http://www.speaksmart.ee/meeskond/margo-loor>.

CURRENT EVENTS AND SOCIAL CONSCIOUSNESS

Õpetaja Leila Roos

Outline of the course

An educated student has an understanding of academics; an educated person has an understanding of the world. Keeping up with current events in our hyperactive news cycle is challenge enough, figuring out where to start can be incapacitating. Current Events and Social Consciousness will train students as discerning consumers of news media and support them in understanding what it all means.

As they grow accustomed to getting their news in English, students will be engaging in the language of international discourse, via journalism created for a global audience. The development of current events will determine the direction of the course; the multimedia materials will include political and cultural podcasts, daily newspaper articles, and long-form essays on human rights and identity, as well as content from voices in alternative media.

Students will explore the role information technology and social media giants play in shaping our reality, gain insight into the corporate and political machinations of “the system,” and develop an understanding for intersectional social justice issues.

To pass the course, students will be expected to

- practice reported speech by regularly summarizing and responding to news stories;
- write well-supported opinion essays;
- play an active role in classroom discourse.

NB Kursus toimub inglise keeles!

DRAMA

Õpetaja Jason Grant

Course Outline

Drama is about communicating to an audience through verbal and physical performance. This course provides a basic introduction to skills and processes involved in creating and participating in theatre. The beginning of the course will feature a number of smaller projects to build confidence and encourage collaboration amongst group members. During the second part, students will then advance skills developed by engaging in more in-depth projects that require engagement from multiple areas.

The goals and objectives of the course are to acquire knowledge of self and others through participation in and reflection on dramatic experience. Also, participates will develop competency in communication skills through participation in and exploration of various dramatic disciplines. Finally, this course encourages creativity, focus on practical work and develops skills that will support a wide range of other subjects.

When performing, an actor can be very vulnerable. It is very important for all class members to respect and support the work that their peers are doing. Treat your fellow class members as you yourself wish to be treated. Students are encouraged to experiment and use their creativity when developing characters and stories. Regular attendance and punctuality are important for learning.

To pass the course, students will be expected to:

- attend classes regularly
- discuss and reflect
- prepare, memorise and perform a scripted scene in class
- prepare improvisations with partners and perform them in class

NB Kursus toimub inglise keeles!

VÕÕRKEELED

DSD I

Õpetaja Anney Helemäe

Sihtgrupp

Gümnaasimiõpilased, kes on õppinud põhikoolis saksa keelt B- või C-keelena.

Kursuse eesmärk

Valmistada õpilasi ette rahvusvaheliseks DSD I eksamiks (Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz, Stufe I).

Mõned märksõnad

DSD I eksam on Saksamaa Kultuuriministrite Konverentsi saksa keele eksam, mis vastab Euroopa Keeleõppe Raamdokumendi tasemetele A2/B1 ja ühtlasi tõendab õpilase vastavat keeletaset. Meie kool kuulub nende väheste koolide hulka Eestis, kus gümnaasiumilõpetaja saab muude eksamite kõrval soovi korral ka keelediplomi.

DSD I kursusel tutvustatakse vastava eksami formaati ning tegeletakse kõigi eksami osaoskustega. Tehakse kuulamis- ja lugemisteste, korratakse grammatikat, õpitakse kirjutama argumenteerivat kirjandit, avaldama oma arvamust ja seda põhjendama. Harjutatakse suulist eneseväljendust.

Kursuse jooksul täieneb oluliselt õpilase sõnavara, areneb intensiivselt tema kuulamis-, lugemis-, kirjutamis- ja kõnelemisoskus saksa keeles.

Arvestuse saamise eeldused

DSD I kursuse arvestuse saamise eelduseks on aktiivne osalemine tundides ja kõikide osaoskuste testide positiivne sooritamine. Loomulik jätk kursuse läbinutele on rahvusvahelise DSD I eksami sooritamine, kuid eksam ei ole kohustuslik. DSD I eksam toimub kevadel ja kehtib, kui see on sooritatud keeletasemele B1, gümnaasiumi lõpueksamina.

DSD II

Õpetaja Janika Kärk

Sihtgrupp

Gümnaasimiõpilased, kes on õppinud saksa keelt B- või C-keelena.

Kursuse eesmärk

Valmistada ette õpilasi rahvusvaheliseks DSD II eksamiks (Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz, Stufe II).

Märksõnad

DSD on lahti seletatult Saksa Keelediplom (Deutsches Sprachdiplom), mille sooritanu saab võrdsetel alustel sakslastega sisse astuda mistahes ülikooli Saksamaal või asuda Saksamaal tööle.

Meie kool kuulub nende väheste koolide hulka Eestis, kus gümnaasiumilõpetaja saab muude eksamite kõrval soovi korral ka keelediplomi. Eksam mõõdab keeletaset B2/C1, toimub detsembris ning kehtib gümnaasiumi lõpueksamina.

Arvestuse saamise eeldused

Arvestuse sooritamise eelduseks on aktiivne osalemine tundides ja kõikide osaoskuste sooritamine vähemalt tasemel B2.

NB! DSD II eksami sooritamine ei ole arvestuse saamiseks kohustuslik.

VE NE KEELE B1 TASEME RAHVUSVAHELISEKS EKSAMIKS ETTEVALMISTAV KURSUS

Õpetaja: vene keele õpetaja

Sihtgrupp

Sobib rohkem 11. ja 12. klassi vene keelt B-keelena õppivale õpilasele, kes soovib sooritada 2021. kevadel (maikuus) vene keele B1 taseme rahvusvahelist eksamit.

Kursuse eesmärk

Valmistada ette õpilasi rahvusvaheliseks vene keele eksamiks (vene keele kui võõrkeelega eksamitasemel B1).

Märksõnad

Kursuse käigus valmistatakse rahvusvaheliselt tunnustatud eksamiks, läbides erinevad teemasid (nt. olme, kultuur, ajalugu jne.). Töö käigus harjutatakse kõiki keelepädevusi: rääkimist, kuulamist, lugemist ja kirjutamist. Eksami ülesannete ja tasemega saab tutvuda siin: www.innove.ee (Eksamid ja testid/Riigieksamid/Riigieksamite materjalid/Vene keele rahvusvahelised eksamid/B1 taseme eksam).

Arvestuse saamise eeldused

Arvestuse sooritamise eelduseks on aktiivne osalemine tundides ja kõikide osaoskuste sooritamine vähemalt tasemel B1.

NB! Eksami sooritamine ei ole arvestuse saamiseks kohustuslik.

SAKSE KEEL JA KULTUUR

Õpetaja Anney Helemäe ja/või Janika Kärk

Sihtgrupp

Kursus on mõeldud õpilastele, kes soovivad tutvust teha uue keelega, avada uue ukse, mis avardab maailmatunnetust ning loob uusi võimalusi tänapäeva maailmas, kus võimalikult paljude keelte valdamine on iseenesestmõistetav.

NB! Kursuse valinult ei eeldata eelteadmisi saksa keelest.

Kursuse eesmärk

Kursuse jooksul omandatakse algteadmised saksa keelest. Kursuse läbinu oskab end saksa keeles tutvustada, luua kontakti teistega, rääkida endale olulistest asjadest ning tuleb toime lihtsamates igapäeva- ja olmesituatsioonides. Keele õppimisel kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, suur rõhk on aktiivõppel.

Lisaks keeleõppele on kursusel suur osakaal kultuuri tutvustamisel, milleks kasutatakse videoklippe, muusikat ja filme. Filmide kaudu õpitakse tundma saksa keelsete riikide omapära, saksa kombeid ja traditsioone, kuid tematiseeritakse ka inimeseks olemist ja toimetulekut tänapäeva maailmas.

Lihtsaim viis oma maailma muuta on õppida võõrkeeli.

FRENCH SOCIETY AND CULTURE

Õpetaja Hans-Bertrand Mugnier

For student speaking French

This elective class is about understanding the complexity of French society. During classes we will speak about French territories overseas (Guadeloupe, Martinique, Réunion, Nouvelle Calédonie, Guyane and Mayotte...), their cultures, their history and their influence on French society. We will see that on the metropolitan territory, a lot of local cultures, languages (Did you know that there are more than 70 regional languages still spoken nowadays in France?), accents are still quite lively. It is about French cultures. We will also take a closer look at French political system and parties, at administration in order to understand how France is working.

Evaluation projects done during classes

Venez découvrir la richesse de la culture française!

JAAPANI KULTUUR

Õpetaja Florian Wahl

Kursuse kirjeldus

Jaapani kultuuri peetakse müstiliseks nähtuseks, mis paljusid meist vaimustab ja inspireerib, kuid selle all-hoovused ja paradoksid jäävad tihti arusaamatuks. Enamik kes selle kultuuriga kokku puutuvad näevad vaid pinnavirvendust ja pimestavaid kaunistusi, millest tekib romantiseeritud nägemus Jaapanist. Tõusva päikese maa kohta võib kuulda ka vastuolulisi seisukohti, näiteks, et jaapanlased on ülimalt viisakad või nad ei võta kunagi võõraid omaks. Antud kursus annab ülevaate kultuurinähtustest ning ajaloolistest sündmustest, mis kujundavad tänapäeva Jaapanit. Kursus on ehitatud interaktiivsena, kasutades erinevaid õppevorme (ettekanded, dokumentaalfilmid, loengud, visuaalsed ja helimaterjalid).

Kursuses käsitletavat teemasid:

- Ühiskonna varjatud probleemid (kodutud, hikikomori)
- Subkultuurid (decora, otaku, bosozoku)
- Popkultuuri ja -muusika nähtused (virtuaaliidolid, j-pop)
- Traditsiooniline ja kaasaegne teater (nō, kabuki, butoh)
- Jaapani tähtsamad kunsti- ja kirjandusteosed
- Usk ja ebausk

Õppe eesmärgid

Kursuse eesmärgiks on tutvustada erinevaid jaapani kultuuri aspekte ning mõista ühiskonna probleeme, mis pealispinnalt vaadates jäävad sageli avastamata. Kursuse läbinu mõistab oluliste ajaloosündmuste mõju ja oskab kirjeldada popkultuuri keskseid teemasid.

Sihtrühm

Antud kursus on kõigile, keda võlub jaapani kultuur ja kes on huvitatud laiendada silmaringi läänekesksest maailmavaatest.

Hindamine ja tagasiside

Antud kursuses toimub kirjaliku kodutöö hindamine, kus õpilasel tuleb vastata küsimustele ning selgitada nende sisu ja olemust. Kursuse lõpus esitatakse ettekanded, millele järgneb vestlus, kus selgitatakse oma arusaamu.

VENE KEELE SUHTLUSKURSUS (TASE B1)

Õpetaja Olga Klaser

Sihtgrupp

Sobib 10., 11. ja 12.klassi vene keelt B-keelena õppivale õpilasele

Kursuse eesmärk

Arendada suhtlusoskusi või mitte unustada õpitud (12. klassi õpilaste puhul).
Plaanis on võtta kõige tähtsamaid suhtlusteemasid: tee juhatamine ja võõras kohas toimetulek; söögid, joogid, menüü, söögikohas toimetulek; külas ja lauas; ostud; tervis ja enesetunne; kes ma olen: minu pere, minu huvid ja harrastused.

Arvestuse saamise eeldused

Arvestuse sooritamiseks on vajalik kõikide arvestuslike ülesannete sooritamine positiivsele hindele.

STUDY ABROAD

Õpetaja: inglise keele õpetajad

Sihtgrupp

Kursus on mõeldud neile, kelle inglise keele oskus on piisavalt hea, et mõelda kõrghariduse omandamisele ingliskeelses ülikoolis. Kindlasti sobib kursus ka neile õpilastele, kes soovivad oma oskusi akadeemiliste tekstide koostamises parendada ning süvendada teadmiseid ingliskeelsest akadeemilisest maailmast. Kursus on soovituslik nii inglise keele riigieksami kui ka rahvusvaheliste eksamite sooritajatele. Samuti toetab antud kursus gümnaasiumi inglise keele tundides läbitavaid teemasid. Kursus on kõige sobivam 11.-12. klasside õpilastele.

Eesmärgid

Kursuse käigus tutvutakse akadeemilise inglise keele omadustega, tutvutakse erinevate akadeemiliste kirjatöödega, et võrrelda Eesti ning Anglo-Ameerika kirjutamise stiile, harjutatakse erinevate akadeemiliste tekstide koostamist (esseed, motivatsioonikiri ülikoolidesse astumiseks), kinnistades samas inglise keele C1/C2 taseme sõnavara.

Mõned teemad mis läbitakse on:

- korrektse kirjatöö omadused;
- kirjaliku töö elemendid;
- ülesande juhiste analüüs;
- töö koostamine (kuidas oma mõtteid selgelt struktureerida ning ühendada)
- erinevate tööde ülesehitus;
- ametlik keelekasutus;
- valmis tööde analüüs ning kriitiline ülevaade;
- erinevate ingliskeelsete ülikoolide sisseastumistingimustega tutvumine;
- erinevate inglise keele rahvusvaheliste eksamitega tutvumine.

Arvestuse saamise eeldused

- aktiivne osavõtt tundidest;
- portfoolio koostamine

NB! Kursus toimub inglise keeles!